

En julnattspredikan

TEXT: LUK 2:25-38

Det är julnatt, snart ska det dagas till en ny dag. Den dag då vi har valt att fira Jesu födelse. Den dag då vi har valt att minnas. Den dag som med rätta kan sägas förändrade förutsättningarna för våra liv. Men hur ska vi förstå vad den dagen egentligen handlade om? Om det är sant det som Bibeln påstår och som kyrkan bekänner att barnet i krubban är Guds son och själv både Gud och människa - vad betydde då det? Och vad betyder det idag, så där 2000 år efter att det hände?

Jag tänker att det är som med ljuset. Bibeln säger ju att Gud är ljus.

Hur är det då med ljuset? Egentligen måste ljuset träffa något för att vi ska uppfatta det. Riktat du ljusstrålen från din ficklampa ut i tomma rymden uppfattar du inte ljuset. Men när det träffar... en gran, ett djur eller en människa reflekteras ljuset i det föremål som ljuset avslöjar och synliggör.

Och så är det med Bibeln. Bibeln säger att Gud bor i ett ljus som ingen kan nalkas. Gud är så mycket större än vi kan förstå och så mycket mer än vi. Men ibland träffar ljuset en människa. Ibland faller ljuset över vår historia. Och Gud reflekteras i samma ögonblick som en människa avslöjas och synliggörs. Därför är Bibeln full av människor. Vanliga människor som kanske bara ett kort ögonblick hamnar i ljuset. Vi ser dem, får veta något om dem och deras möte med Gud berättar om vem Gud är.

Som när ett föremål träffas av ljuset och reflekterar det så att vi bländas, träffas enkla människor av Guds ljus och ett kort ögonblick liksom ser vi Gud – i deras liv och i deras erfarenheter.

Och på just det sättet hjälper Bibeln oss att närma oss julnattens mysterium genom några enkla människors erfarenheter. Maria, Jesu moder träffas av ljuset. Och vi får veta något om Gud. Hur Gud utväljer vanliga människor. Hur vi kan få bli bärare av Guds liv i våra egna liv. Ljuset träffar Josef och vi får veta något om Gud. Inte minst något om hur Gud ser på trohet, mildhet och ödmjukhet. Ljuset träffar några herdor i Betlehem. Vi vet inte vad de hette eller vad det blev av dem efter detta. De kommer snabbt liksom i strålkastarljuset för att lika snabbt försvinna in i historiens mörker. Men vi hinner förstå något om Gud och om hur Gud är glad över att få föra människor till glädjen över Jesus. Det är som om Gud inte kan vara tyst. Han måste få berätta för någon. Och för honom är några herdor ur Betlehems arbetarklass lika viktiga som kejsaren i Rom.

Så träffar ljuset två äldre människor i Jerusalems tempel. Låt oss studera dem helt kort. Vad får vi veta om Gud genom deras liv? Symeon och Hanna.

1. Två människor som väntade.

Vi får först veta något om hur Gud ser på dem som väntar och längtar efter honom.

”Lycklig den människa som hör på mig, som vakar vid min dörr dag efter dag och väntar vid min tröskel.” Ords 8:34

Så säger Gud, genom visheten, i Ords 8. Att vänta är en kristen livshållning. Det provocerar vår rastlöshet. Det provocerar vårt sökande efter de snabba klippen och de enkla lösningarna. Inte desto mindre är det gudsmänniskornas livshållning. Att vänta efter Gud. Hela Gamla Testamentet är stämd i denna väntan. Väntan efter Messias. Hela Nya Testamentet är stämd i denna väntan. Väntan efter att Jesus ska komma tillbaka.

”Lycklig den människa som hör på mig, som vakar vid min dörr dag efter dag och väntar vid min tröskel.” Ords 8:34

Väntar du, denna julaftonsnatt. Barnet i krubban ska komma tillbaka. Inte som ett barn utan som herrars Herre och konungar Konung. En sådan väntan är dyrbar i Guds ögon.

2. Att vänta efter tröst

Låt oss se på Symeon. Lukas skriver att han väntade efter tröst. Är inte det ett vackert uttryck? Du kanske finns ibland oss ikväll som vet vad det är att vänta efter tröst. Som drabbats av svåra besked, kanske av sorg och bekymmer. Att vänta efter tröst är att stå kvar inför Gud och trots sina obesvarade frågor bekänna honom som Gud. Att tro trots allt utan att förbittras.

Kom ihåg att Symeon var en man som levde i ett ockuperat land bland ett litet förtryckt folk. Med Roms militärpolis patrullerande utanför väggarna väntade han fortfarande på tröst i sin bönekammare.

3. Att vänta på befrielse

Låt oss nu se på Hanna. Bibeln säger att hon väntade på befrielse. Och försoning.

Dag efter dag bad hon i templet. Hon var gift i sin ungdom men efter 7 år förlorade hon sin man. Kanske just över 20 år gammal blev hon ensam. Då gav hon sig till Gud ännu djupare. Dag efter dag bad hon i templet.

Det finns en sådan kallelse. Jag har mött människor som henne, som dag efter dag, kanske i sin ensamhet ber till Gud för församlingen, landet och för människor. Jag vet att de finns och jag vet vad de bär. Jag tror att vårt land vore en mycket svår plats utan dem, som ingen ser, utom Gud. Och det som driver dem är deras längtan efter frihet.

Kanske finns du här som väntar efter befrielse. Som är så in i märgen trött på din egen svaghet, dina brister, dina ständiga syndafall och tillkortakommanden.

Hur tar man då emot detta? Hur kan barnet i krubban bli Guds liv i våra liv? Hur blir det verklighet av traditionerna? Vi får vägledning av julnattens texter:

FÖRST: TA TID ATT FÖRUNDRAS, V.33

Maria och Josef förundrades. Du kanske inte tycker att det är ett handfast råd. Vår tid har inte mycket extrautrymme åt att förundras. Och det säger något tragiskt om vår tid.

Förundran är knappast jultidens stora ord. Andra ord har trängt ut det ordet. Ord som köp och stress. Men du kommer aldrig egentligen att ta emot Jesus i djupet av ditt hjärta om du aldrig förundras över honom.

- Vår tid är inte stämd för vördnad, sa någon. Vilken tragedi! Så fattiga vi blivit när vi tappat tron på någonting som är större än vad vi själva är.

Jag ville ge dig ett råd inatt. Spring inte bara ut i mellandagsrean. Sitt ner en stund och ta tid med din förundran. Du kan få hjälp genom att tänka dig in i de olika bibliska gestalterna för att försöka se på barnet i krubban ur deras perspektiv. Hur var det att vara Josef? Hur var det att tvinga konstatera att hans blivande fru var gravid med Guds son? Hur lätt var det för honom att tro på jungfrufödelsen? Och vad betydde hans möte med ängeln, när Gud böjde sig ner och tog särskild tid med alla hans tvivel, för resten av hans liv. Eller, för dig som är mamma, hur var det att känna barnet sparka i moderlivet och tänka att det barn hon nu bar är det barn som bär allt. Hur var det att vara Herodes? Att vara rädd för Gud? Att ha något att förlora på att Jesus kom? Hur var det att vara herde och att mitt i ett arbetspass stå ansikte mot ansikte med Gud? Det måste väl ha varit förunderligt!

FÖR DET ANDRA: TA EMOT JESUS

Ska julens budskap bli din inre verklighet räcker det inte med kyrkogång, stämmingsfulla sånger och tända ljus. Då måste jag också göra som Symeon som böjde sig ner och tog emot Jesus.

Vad betydde det då för Symeon att ta emot Jesus?

Han har en julhälsning att ge. Men ingen av oss har gett en sådan julhälsning till någon i år. Lyssna: ”Detta barn skall bli till fall eller upprättelse för många i Israel och till ett tecken som väcker strid — ja, också genom din egen själ skall det gå ett svärd — för att mångas innersta tankar skall komma i dagen.”

Vilken julhälsning! Symeon har äntligen funnit tröst. Men är hans ord särskilt trösterika? Han vänder sig till Maria och säger: Det här blir inte så lätt Maria. Det ska gå ett svärd genom din själ. Du kommer att möta lidande.

Symeons ord är befriade från förenklingar. Han säger inte att bara man tar emot Jesus blir allt så enkelt. Han säger inte att bara man tar emot Jesus löser sig alla problem. Han säger till en ung moder: Det blir inte så lätt Maria. Men han är vår tröst.

Vill du ta emot honom, även om vägen till himmelriket ibland går över mörka djup och kan tidvis vara kantad av obesvarade frågor. Inte för att Gud gör allting så lätt utan därför att han är verklig. Och för att han är vår tröst. Så att man med Symeon också kan få säga: ”Herre, nu låter du din tjänare gå hem, i frid, som du har lovat. Förundras, ta emot och sist av allt:

GE HONOM VIDARE

Jag läser om Hanna en sista gång: ”Just i den stunden kom hon fram, och hon tackade och prisade Gud och talade om barnet för alla som väntade på Jerusalems befrielse.” För skulle Hanna kunna vara tyst? Ett helt liv hade hon väntat – och nu var han här.

Och hur skulle du kunna vara tyst med vad du såg den där natten när ljuset träffade en mörklagd värld och du äntligen förstod vem det är som är din tröst och din befrielse?